

RPO: trzeba urealnić zwrot kosztów za czynności obrońców

Rzecznik Praw Obywatelskich, dr Adam Bodnar, zwrócił się do ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobro, wskazując na potrzebę wprowadzenia mechanizmu, który pozwalałby sądom, w nadzwyczaj skomplikowanych i długotrwałych sprawach, urealnić zwrot kosztów za czynności obrońców. Minister nie podziela poglądu Rzecznika w tej sprawie.

Rzecznikowi Praw Obywatelskich argumentuje, że chodzi o te sprawy, w których koszty czynności obrończych znacznie przewyższają sześciokrotność stawki minimalnej, przyjętej przez rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. *"W moim zainteresowaniu pozostaje problematyka ograniczenia możliwości zwrotu w sprawach z oskarżenia publicznego kosztów obrońcy z wyboru w razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia przeciwko niemu postępowania, w przypadku, kiedy oskarżony udokumentuje poniesione z tego tytułu koszty"* - napisał dr Adam Bodnar.

[\(czytaj list Rzecznika Praw Obywatelskich\)](#)

Minister Zbigniew Ziobro nie podziela poglądu RPO na tę sprawę. W odpowiedzi stwierdza m.in., że *"omawiane regulacje ustawowe oraz te zawarte w rozporządzeniach Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku umożliwiają uzyskanie zwrotu kosztów obrony w wysokości urealnionej i maksymalnie zbliżonej do wynagrodzenia pełnomocnika, określanego według relacji rynkowych. Nie istnieje również ryzyko, że oskarżony musi się liczyć z tym, że nawet w razie uniewinnienia nie ma podstaw dochodzenia zwrotu wydatków z tytułu obrony. Na marginesie należy nadmienić, że przedmiotowe rozwiązania mają ten walor, że nie pozawalają na zwrot kosztów obrony, nawet rzeczywiście poniesionych, jeśli koszty te są nieracjonalnie wysokie i nie były uzasadnione, przy czym ocenę tej kwestii pozostawiają niezawisłemu sądowi, orzekającemu w granicach prawa."*

[\(czytaj list Ministra Sprawiedliwości\)](#)

Rzecznik Praw Obywatelskich wystosował kolejne pismo, w którym zwraca uwagę, że przywoływane przez ministra przepisy nie stanowią dostatecznego zabezpieczenia prawa do obrony w wymiarze formalnym w sprawach skomplikowanych i długotrwałych. *"W takich sprawach częstokroć to obywatel, a nie strona przegrywająca (Skarb Państwa) pokrywa w zasadniczej części koszty obrony, co odbywa się wbrew standardom konstytucyjnym (por. wyrok TK z 26 lipca 2006 roku SK 21/04)"* Zdaniem Rzecznika, istnieje potrzeba wprowadzenia do rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości niezbędnych zmian, które zapewnią stworzenie podstaw normatywnych do wzmocnienia konstytucyjnie zagwarantowanego każdej jednostce prawa do obrony. Dlatego RPO zwrócił się do min. Ziobry o ponowną analizę tego problemu.

[\(czytaj drugi list RPO\)](#)